

Rutiner for sikker skoleskyss

Innledning

Skoleskyss er en del av skolehverdagen til mange av elevene våre. Det er derfor viktig med gode rutiner for å sikre en trygg og sikker transport. Dette er et forslag til rutiner som alle kommuner i Nordland kan implementere.

Fellestrekk ved de yngste barna i trafikken

- Barna er små, og har problemer med å se over hekker, parkerte biler og annet som sperrer utsikten.
- På grunn av høyden er de vanskelige å oppdage for andre trafikanter.
- De har problemer med å bedømme fart og avstand til kjøretøy som nærmer seg.
- De løper ofte når de skal krysse veien, og de krysser ikke alltid rett over.
- De tenker konkret og er opptatt av detaljer, og oppfatter ikke alltid sammenhenger.
- De lar oppmerksomheten vandre, og lar seg lett distrahere.
- De kan ha problemer med å forstå forskjell på høyre og venstre.
- Små barn er uforutsigbare og spontane. Forvent derfor det uventede.

Sjåførens rolle og oppgaver

- Bussjåføren er en nøkkelperson når det gjelder barnas sikkerhet, trygghet og trivsel- både som sjåfør og voksenperson. Alle som kjører skolebussen, må være bevisst denne rollen.
- Bussjåføren er et forbilde på bussen og i trafikken. Det forventes at han/hun:
 - Tar ansvar for at påstigning skjer via framdører.
 - Hilser på elevene når de kommer ombord i bussen.
 - Passer på at alle har kommet med og er godt inne i bussen før dørene lukkes.
 - Er ekstra oppmerksomme på elever med spesielle behov.
 - Informerer om plikten til å bruke sikkerhetsbelte.
 - Tar ansvar for at alle passasjerer under 15 år bruker setebelte.
 - Ikke kjører før alle passasjerene har funnet sin plass i bussen.
 - Kjører sikkert og overholder fartsgrensene.
 - Annonserer navn på holdeplasser.
 - Sørger for at elevene sitter i bussen hvis man må rygge eller snu ved holdeplassen.
 - Framstår som en trygg og tillitsfull voksen som er med på å skape en trygg bussreise.
 - Kontakter sin overordnede i busselskapet, som igjen kontakter skolen, dersom elevenes oppførsel i eller ved bussen kan føre til trafikkfarlige forhold.

Skolens oppgaver

- Ved oppstart av nytt skoleår og jevnlig ut over skoleåret, skal skolen øve med elevene på god og trafikksikker atferd på bussholdeplassen og på bussen.
- God atferd på holdeplassen og på bussen betyr at elevene:
 - Står rolig og venter på bussen, går rolig ombord i bussen, bruker framdøra.

- Hilser på sjåføren.
 - De yngste elevene setter seg foran i bussen.
 - Bruker sikkerhetsbelte.
 - Ransler og bager plasseres på fanget eller ved bena, ikke i midtgangen.
 - Ikke forstyrrer sjåføren under kjøringa.
 - Sitter i ro til bussen har stoppet helt.
 - Følger skolens ordensregler. De gjelder på skoleveien, inkludert på skolebussen.
 - Venter med å krysse veien til bussen har kjørt og sikten er god i begge retninger.
 - Bruker gangfelt der det finnes.
- Skolen skal være nøye med å påse at det er nok sitteplasser med belte til alle passasjerer, både elever og voksne, når det bestilles buss til skoleturer.
 - Skolen melder fra til busselskapet når de skal reise med rutebussen med grupper av elever.
 - Lærerne er rollemodeller når de reiser med bussen sammen med elevene, og er derfor nøye med egen atferd på bussen.

Hjemmets oppgaver

- Foreldrene har hovedansvaret for trafikkopplæringa av egne barn.
- Hjemmet oppfordres til å øve med barna på å gå til og fra holdeplassen, snakke med barna om riktig oppførsel på bussholdeplassen og på bussen.
- Hjemmet oppfordres til å ta bussen sammen med barnet, der den voksne er god rollemodell.

Hvis ulykken inntreffer

- **Sjåførens ansvar**
 - Sikre skadestedet.
 - Ring nødsentralen, deretter varsle busselskapet/trafikkleder.
 - Gi førstehjelp ved behov.
 - Være lokal skadestedsleder inntil politi eller annen redningsetat ankommer ulykkesstedet. Ha en rolig, bestemt og kompetent opptreden.
 - Rask og sikker evakuering ved brann.
 - Ved uhell eller stans skal trafikkleder umiddelbart varsles. Hvis mulig, holdes skoleelevene/barna om bord i bussen til andre tar ansvaret for dem.
- **Busselskapets ansvar**
 - Ha utarbeidet en krise- og beredskapsplan som følges dersom bussen er involvert i en ulykke.
 - Sørge for regelmessig øvelser og trening av nøkkelpersonell.
 - Varsle skolen ved uforutsette hendelser som ulykker/uhell etc.

- **Skolens ansvar**

- Informere hjemmene om ulykken/uhellet i hht egne varslingsrutiner.
- Følge egne beredskapsplaner.

Rutinebeskrivelsen tar utgangspunkt i Trygg Trafikks informasjonshefte «Sikker skoleskyss. Informasjon til busselskaper, sjåførere, skoler og foreldre», samt Trygg trafikks beskrivelse av hvordan små barn skal sikres i buss. Alle som er involvert i skolebusskjøring, inkludert foresatte, bør lese dette i sin helhet:

<https://www.tryggtrafikk.no/skole/>

<https://www.tryggtrafikk.no/skole/skoleskyss/> se dokumenter nederst på siden.